

معرفی کتاب

دکتر فریدون سیامک نژاد

نام کتاب:

چگونه دانش‌ورز بهتری باشید

نویسندگان:

اندریو جانسون و جان سامپر

مترجم:

دکتر محمدرضا توکلی صابری

نوبت چاپ:

اول - ۱۴۰۰

شمارگان:

۲۲۰ نسخه

ناشر:

انتشارات معین

آقای دکتر محمدرضا توکلی صابری را به حق می توان داروسازی فرهنگی نامید. ایشان علاوه بر تسلط بر مسایل داروسازی، در زمینه های مختلف علمی و فرهنگی هم اشراف داشته، کتاب های خوب و قابل استفاده ای در این رابطه نگارش کرده یا ترجمه کرده اند.

کتاب چگونه دانشورز بهتری باشید نیز از جمله این کتاب ها است که ترجمه شده است. در این رابطه باید گفته شود که: فهمیدن اصول یک دانش ورزی (science) خوب که تأثیری داشته باشد هدف هر دانش ورز (scientist) پرامید است. کتاب چگونه دانش ورز بهتری باشید، رهنمودهای فراوانی را ارائه می کند و اگر می خواهید در این رشته پرقیم موفق شوید، کتابی برای خواندن است.

این کتاب به خواننده کمک می کند تا درباره این که دانش ورزی خوب چیست و چگونه انجام می شود، دیدگاهی تازه پیدا کند. این کتاب را باید از ابتدا تا انتها خواند و به آن اندیشید.

■ این کتاب شامل رهنمودهای آسانی درباره موضوعات زیر است:

- ۱- دانش ورزی چیست و تفاوت آن با معارف دیگر مانند علم و دانش چیست؟
- ۲- فلسفه و روش دانش ورزی برای شناخت طبیعت چیست و با معارف دیگر چه تفاوتی دارد؟
- ۳- یک دانش ورز چه خصوصیات را باید داشته باشد؟
- ۴- فهمیدن فرضیه های دانش ورزی
- ۵- صداقت در دانش ورزی

- ۶- مدیریت وقت
- ۷- چگونه مقاله، پوستر و سخنرانی خود را تهیه کنیم؟
- ۸- کنار آمدن با رد شدن مقالات و درخواست بودجه
- ۹- آمیزش با جامعه دانش ورزانه

■ برای آشنایی بهتر با محتوای کتاب فوق، دیباچه مترجم را با هم مرور می کنیم:

"معرفت (knowledge) مجموعه اطلاعاتی است که مغز با آن درگیر است. انباشت معرفت طی هزاران سال باعث شناخت بهتر انسان از جهان و بهبود زندگی او شده است. معارف گوناگون مانند هنر، ادبیات، فلسفه، دین، موسیقی، علم و غیره باعث تمایز انسان از جانوران می شود. این معارف به زندگی بشر غنا و معنا می بخشد.

■ این معارف را می توان به دو گروه تقسیم بندی کرد:

- ۱- معارف محسوس:
معارفی که احساس می شوند یا قابل احساس هستند، یعنی در خارج از مغز ما و در جهان طبیعی وجود دارند. این گروه معارف پژوهشی بوده و از نظر موضوع و روش به طور کلی طبیعت گرا و تجربی هستند و دانش ورزی نامیده می شوند. دانش ورزی شامل دانش ورزی تجربی محض مانند دانش ورزی طبیعی (فیزیک و شیمی) و دانش ورزی تجربی کاربردی (مهندسی، پزشکی) و دانش ورزی غیرتجربی است. همه انواع دانش ورزی

راز جز با بازجویی از طبیعت با روش دانش‌ورزانه ممکن نمی‌شود.

۲- معارف ذهنی یا معارف غیر محسوس:

معارفی که تصور می‌شوند یا قابل تصور و تخیل هستند. این گروه معارف وجود خارجی ندارد و حاصل ذهن انسان است. این معارف اعتقادی و فراتجربی یا فراطبیعی هستند و حوزه ماوراءالطبیعه را نیز در برمی‌گیرند. تولید این گروه معارف فراتجربی حاصل تصور و تخیل انسان است و مفاهیم آن نیاز به احساس یا ارجاع به چیزهای خارج از مغز ندارند. در این گروه ریاضیات، منطق صوری، الهیات، کلام، سیستم‌های اخلاقی، زیباشناسی، شبه علم، علوم خفیه و ایدئولوژی‌های سیاسی و اجتماعی قرار دارند که در خارج از ذهن ما وجود مادی ندارند. ایدئولوژی، فلسفه و دین نقش مهمی در این معارف بازی می‌کنند، به جز منطق صوری و ریاضیات. در حالی که دانش‌ورزی نسبت به آن‌ها بی‌تفاوت است. پژوهش در برخی معارف ذهنی براساس مرجعیت است، در حالی که پژوهش در معارف محسوس، به ویژه دانش‌ورزی، براساس مدرک است.

در زبان فارسی به هر دو گروه معارف فوق، علم و دانش یا معرفت می‌گویند و به معارف گوناگونی اطلاق می‌شود. به طور کلی هر چیز قابل یادگیری، علم و دانش نامیده می‌شود؛ یعنی به ادبیات، فلسفه، هنرها، فقه، کلام، فیزیک، طبیعیات، ستاره‌شناسی و همچنین علوم تجربی که از غرب به ما رسیده است و آن‌ها را دانش‌ورزی می‌نامیم، علم گفته می‌شود.

قدرت پیش‌بینی دقیق دارند و همه اهمیتشان هم در همین است. اکتشافات دانش‌ورزی می‌تواند بر فلسفه، دین، سیاست و ایدئولوژی تأثیر بگذارد و در بسیاری از مفاهیم آن را تغییر دهد. معارف دیگر مانند تاریخ، روزنامه‌نگاری و علوم اجتماعی نیز در این گروه قرار می‌گیرند، اما فقط معارف تجربی محض و کاربردی دانش‌ورزی خوانده می‌شوند. برپایه این‌گونه معارف، دنیایی خارج از ما وجود دارد که واقعی است و شامل مواد مختلفی است که همگی عینی هستند.

معارف محسوس کمی هستند یعنی می‌توان آن‌ها را در واحدهای زمان، طول و جرم اندازه‌گیری کرد. دانش‌ورزی جهان را آن‌طوری که هست تعریف می‌کند و می‌شناساند، نه آن‌طور که باید باشد. شک و تردید سازمان‌یافته در دانش‌ورزی اهمیت زیادی دارد. دانش‌ورزان به هیچ‌چیز، جز قوانین ثابت شده، یقین ندارند و هر گزاره‌ای درجه قطعیت متفاوتی دارد.

روش پژوهش و بررسی در دانش‌ورزی با معارف دیگر تفاوت بسیاری دارد. قدرت عظیم دانش‌ورزی در شناخت طبیعت نیز از همین روش اختصاصی سرچشمه می‌گیرد. روش پژوهشی معارف دیگر بر مبنای روش عقلی و منطقی است. اما روش پژوهش در دانش‌ورزی روش عقلی، منطقی و تجربی است. این استفاده از تجربه است که روش دانش‌ورزانه را از روش‌های دیگر متمایز می‌سازد. روش دانش‌ورزانه برپایه فرضیه‌سازی، مشاهده، آزمایش و سپس رد و یا تأیید آن فرضیه است که منجر به کشف دانش‌ورزانه می‌شود. هدف دانش‌ورزی دانستن اسرار طبیعت است و گشودن این رمز و

و مقاله، ایراد سخنرانی‌ها، تهیه پوستر، چگونگی سرپرستی کردن دانشجویان و مدیریت در دانش‌ورزی و بسیاری مباحث مربوط به دانش‌ورزی است. کتاب برای هر کسی که به نحوی با دانش‌ورزی سروکار دارد، به ویژه دانشجویان و استادان رشته‌های دانش‌ورزی نوشته شده است. "لازم به یادآوری است که کتاب فوق در هفده فصل نگارش یافته که ضمن تشکر از آقای دکتر توکلی صابری، مطالعه آن را به مخاطبان رازی توصیه می‌کنیم.

در حالی که در زبان‌های اروپایی به معارف تجربی محض و کاربردی که موضوع، روش‌شناختی و محصول متفاوتی با معرفت‌های دیگر دارد و در حدود چهارصد سال است که به وجود آمده دانش‌ورزی گفته می‌شود و مرز قاطع و روشنی با سایر معارف مثل ادبیات، فلسفه و کلام دارد. این کتاب در مورد مفهوم و کارکرد دانش‌ورزی، فلسفه آن، خصوصیات دانش‌ورزان، چگونگی ساختن فرضیه‌های دانش‌ورزی و آزمایش آن‌ها، روش پژوهش در دانش‌ورزی، نوشتن پایان‌نامه

